

Innspill til representantforslag om kritisk gransking av skjerm i skolen (Dokument 8:143 S (2024-2025))

Vi i Sex og Politikk er positive til representantforslag 143 S (2024-2025). Av de tre fremmede forslagene, ønsker vi i innspillet å kommentere punkt 2 om utvikling av en veileder for bruk av digitale enheter i skolen ¹.

Sex og Politikk er en organisasjon som arbeider for å styrke seksuell og reproduktiv helse og rettigheter (SRHR). Dette innspillet kommer som et ledd i vårt arbeid for helhetlig seksualitetsundervisning, der vi ser et stort potensial når det gjelder et bevisst og gjennomtenkt forhold til det digitale (i) livet til barn og unge. Vi vet at stadig økende digitalisering både kan være utfordrende og åpne for nye muligheter, og særlig ser vi at helhetlig seksualitetsundervisning bidrar til klokere og mer kritisk bruk av skjerm. Dette ved å adressere temaer som identitet, grenser, respekt og kropp – temaer barn og unge i økende grad møter også på digitale flater. Det er essensielt med aldersadekvat materiell og et godt skole-hjem-samarbeid for å bygge trygghet både digitalt og analogt.

I en tid der mobbing, trakassering, digitale overgrep, ukritisk bildedeling og barns eksponering for pornografisk materiale i stadig større grad finner vei inn elevenes hverdag, stiller vi oss bak behovet for en veileder. Vi mener det er avgjørende at den også dekker disse utfordringene, og ikke begrenses til skjerm i spisetid eller hjemme. Det er positivt at dette ikke legges frem som detaljstyring av skolen, men som en støtte og veiledning for lærere inn i sine klasserom.

Sex og Politikk anbefaler at veilederen, som bes utarbeides av Utdanningsdirektoratet, inkluderer digital seksualitet og dømmekraft med blant annet temaer som:

- **Digital trakassering og mobbing:** Gi lærere retningslinjer for hvordan de kan forebygge, oppdage og håndtere tilfeller der mobbing og trakassering foregår på digitale flater.
- **Digitale overgrep:** Informasjon om hvordan man identifiserer og forebygger digitale overgrep, samt forslag til hvordan skolen kan samarbeide med hjemmet og relevante instanser for å ivareta elevenes trygghet.
- **Bildedeling og tilgang til skadelig innhold:** Råd og verktøy for hvordan lærere kan håndtere og diskutere problemstillinger knyttet til ukritisk bildedeling og barns eksponering for skadelig innhold på skolens enheter.

En slik veileder bør bygge videre på det grundige arbeidet til Skjermbruksutvalgets NOU: NOU 2024:20 «Det digitale (i) livet, Balansert oppvekst i skjermenes tid». Slik kan man

¹ Forslag 2: «Stortinget ber regjeringen gjennom Utdanningsdirektoratet utarbeide en veileder som oppfordrer grunnskoler til å innføre skjermfrie spisepauser og til at den digitale enheten ikke skal være med hjem i sekken» (Representantforslag 143 S)
<https://www.stortinget.no/globalassets/pdf/representantforslag/2024-2025/dok8-202425-143s.pdf>

sørge for at det nå kommer konkrete og praksisorienterte tiltak med tett oppfølging, som vi mener er veien å gå.

Vi i Sex og Politikk støtter dette initiativet til en kritisk gransking av skjerm i skolen, og håper det også vil finnes rom for å inkludere helhetlig seksualitetsundervisning i foreslåtte veileder. Ved å inkludere ovennevnte temaer, vil veilederen også kunne gi lærere nødvendige verktøy for å skape trygge og inkluderende skolemiljøer. Vi ønsker samtidig å uttrykke støtte til forslag 1 og 3, og vi ser frem til å følge fortsettelsen av dette viktige arbeidet.

Vennlig hilsen

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Tor-Hugne Olsen', with a long horizontal stroke extending to the right.

Tor-Hugne Olsen, daglig leder